

Nr. 66 din 03 martie 2025

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
secretariat@midr.gov.md
radu.voiticovschi@midr.gov.md
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului Național de Siguranță Rutieră 2025-2030 (număr unic 126/MIDR/2025)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-69-2034 din 25.02.2025, privind avizarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului Național de Siguranță Rutieră 2025-2030 (număr unic 126/MIDR/2025) și comunică următoarele observații și propuneri, după cum urmează.

1. Este necesară substituirea cuvintelor „*autoritățile locale*”, respectiv „*autorităților locale*”, cu cuvintele „**autoritățile publice locale**”, respectiv „**autorităților publice locale**” - în textele din proiect:

„2.3 *Evoluția acțiunilor de siguranță rutieră* În octombrie 2009, a fost lansată o nouă campanie națională de siguranță rutieră – *Make Roads Safe Moldova (Facem drumurile din Moldova mai sigure)* – pentru a aborda criza tot mai mare a deceselor și traumelor rutiere. Guvernul, Parlamentul, **autoritățile locale**, poliția, organizațiile civile și donatorii s-au reunit pentru a-și manifesta suportul noului obiectiv de a înjumătăți numărul deceselor în accidente rutiere pe parcursul unui deceniu”;

„În zonele urbane siguranța rutieră poate fi îmbunătățită prin implementarea principiilor de proiectare sigură a drumurilor și străzilor, sporirea capacităților **autorităților locale** în domeniul siguranței rutiere, promovarea politicilor axate pe creșterea ponderii modale a transportului public și transportului alternativ”;

„Creșterea capacităților **autorităților locale** în materie de siguranță rutieră”;

2. Atragem atenția la construcția gramaticală defectuoasă a textului din proiect (impunându-se reformularea, conform intenției reale a autorului proiectului):

„În orașe, numeroase companii mici de transport privat care utilizează autobuze, au nevoie cetățenii”.

3. Este necesară substituirea cuvântului „*instituțiile*” cu cuvântul „**autoritățile**” și înlocuirea semnului de punctuație la final (virgula cu punctul) - în textul:

„În acest scop, este necesară instituirea unei autorități administrative responsabilă de gestionarea siguranței infrastructurii rutiere la nivel național și care va asigura coordonarea la nivel național a activităților privind îmbunătățirea siguranței rutiere, desfășurate de **instituțiile** administrației publice centrale și locale și de alte instituții și organizații cu atribuții în acest domeniu.”.

4. Este necesară substituirea cuvântului „*colaboratori*” cu cuvântul „**angajați**” (terminologia legislativă, în sens larg, dar și terminologia utilizată în alte norme ale proiectului) în textul:

„Număr de **colaboratori** ai autorităților centrale, locale și altor actori relevanți instruiți în domeniul managementul siguranței rutiere, conform principiilor Safe System Approach (”Viziunea Zero”)”.

5. Considerăm necesară substituirea cuvântului „infractorii” cu textul „infractorii / contravenienții” sau, alternativ, substituirea cu cuvântul „contravenienții” (în cazul în care autorul a avut de fapt în vedere făptuitorii care încalcă repetat în perioada de prescripție normele Codului contravențional) în textele:

„Sistem de puncte de penalizare diferențiat pentru **infractorii** recidiviști implementat”;

„Sistem de penalizare pentru **infractorii** recidiviști dezvoltat și adoptat”.

6. Este necesară completarea după cuvântul „autorităților” cu cuvântul „publice” în textul:

„Vor spori, de asemenea, capacitățile **autorităților centrale și locale** de management a siguranței rutiere și de dezvoltare a infrastructurii rutiere adaptate la necesitățile grupurilor vulnerabile și va crește numărul de drumuri și străzi proiectate și construite conform principiilor de proiectare sigură ”Vision Zero”.

7. Atragem atenția autorului că textul din proiect:

„Obiectiv specific 1.1: **Delimitarea competențelor principalilor nouă**) (Guvernul, CNSCR, MAI, MIDR, MS, MEC, MA, MAIA, ASP) autorității publice cu competențe în domeniul siguranței rutiere”, pe lângă formularea inadecvată care necesită corectare - nu corespunde („nouă” vs. „opt”) cu textul corespunzător din Tabelul 1:

„OS 1.1: Delimitarea competențelor principalilor **opt** autorității publice cu competențe în domeniu”.

8. Considerăm necesară substituirea cuvântului „instituțiile” cu cuvântul „**autoritățile**” în textul:

„Grad redus de conlucrare dintre **instituțiile** publice implicate în implementarea Programului”.

9. Referitor la acțiunea nr. 4.3.5. din Planul de acțiuni „Introducerea zonelor în care este interzisă utilizarea trotinetelor/bicicletelor electrice (ex: parcuri, zone pietonale aglomerate) prin limitarea accesului prin poziționarea GPS”, în general, considerăm necesară, suplimentar, consacrarea normativă a principiului, conform căruia – conducătorii trotinetelor și bicicletelor care circulă pe trotuare și alte spații pietonale, inclusiv cu zone special marcate, însă care nu au o îngrădire fizică (a circulației pietonilor și conducătorilor de biciclete/trotinete) trebuie obligatoriu să cedeze pietonilor și să circule cu o asemenea viteză care să nu pună în pericol viața și sănătatea pietonilor. De asemenea, considerăm necesară consacrarea prohibiției circulației mijloacelor de transport care poluează fonic și/sau cu gaze de eșapament în zonele de odihnă a populației (parcuri, scuaruri, etc).

Cu respect,

Viorel FURDUI

Director Executiv al CALM

